

30

ZARZĄDZENIE NR 428 KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI

z dnia 17 kwietnia 2009 r.

w sprawie form i metod wykonywania niektórych, służbowych zadań przez psychologów pełniących służbę lub zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych Policji

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1

1. Zarządzenie określa sposób wykonywania zadań służbowych z zakresu opieki psychologicznej i psychoedukacji, psychologii zarządzania zasobami ludzkimi oraz psychologii policyjnej stosowanej, przez pełniącego służbę lub zatrudnionego w komórce organizacyjnej o nazwie „psychologów” policjanta lub pracownika, posiadającego prawo wykonywania zawodu psychologa, zwanego dalej „psychologiem policyjnym”, w tym tryb oraz formy pomocy psychologicznej udzielanej policjantowi lub pracownikowi pełniącemu służbę lub zatrudnionemu w jednostce organizacyjnej Policji, zwanych dalej „policjantem lub pracownikiem”;
2. Przepisy zarządzenia nie naruszają odrębnych przepisów dotyczących służby lub pracy psychologa policyjnego.

§ 2

Użyte w zarządzeniu określenia oznaczają:

- 1) sytuacja kryzysowa – sytuację będącą następstwem zdarzenia traumatycznego lub stresu, mającego wpływ na funkcjonowanie policjanta lub pracownika;
- 2) interwencja kryzysowa – udzielenie przez psychologa policyjnego pomocy psychologicznej policjantowi lub pracownikowi znajdującemu się w sytuacji kryzysowej.

§ 3

1. W ramach zadań z zakresu opieki psychologicznej i psychoedukacji psycholog policyjny:
 - 1) udziela policjantowi lub pracownikowi pomocy psychologicznej, w tym w sytuacji kryzysowej;
 - 2) prowadzi psychoterapię policjanta lub pracownika;
 - 3) prowadzi psychoedukację policjanta lub pracownika;

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 57, poz. 390, Nr 120, poz. 818, Nr 140, poz. 981 i Nr 165, poz. 1170, z 2008 r. Nr 86, poz. 521, Nr 171, poz. 1065 i Nr 237, poz. 1651 oraz z 2009 r. Nr 22, poz. 120.

4) sporządza psychologiczne analizy dotyczące stresu zawodowego, samobójstwa lub usiłowania samobójstwa oraz uzależnienia od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych, policjanta lub pracownika.

2. Psychologiczną analizę samobójstwa lub jego usiłowania psycholog policyjny sporządza zgodnie z wzorem, który stanowi załącznik nr 1 do zarządzenia.
3. Psychologiczną analizę samobójstwa lub jego usiłowania psycholog policyjny niezwłocznie przekazuje do komórki organizacyjnej o nazwie „psychologów” w Komendzie Głównej Policji.
4. Wykonane zadania z zakresu opieki psychologicznej, psycholog policyjny dokumentuje w teczkę pracy psychologa policyjnego, której wzór stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 4

1. Psycholog policyjny udziela pomocy psychologicznej oraz prowadzi psychoterapię:
 - 1) na wniosek:
 - a) policjanta lub pracownika, z pominięciem drogi służbowej,
 - b) bezpośredniego przełożonego policjanta lub pracownika po wyrażeniu przez niego zgody;
 - 2) z własnej inicjatywy, po wyrażeniu zgody przez policjanta lub pracownika.
2. Udzielenie policjantowi lub pracownikowi pomocy psychologicznej psycholog policyjny dokumentuje w karcie pomocy psychologicznej, której wzór stanowi załącznik nr 3 do zarządzenia.
3. Dokumentowanie udzielonej przez psychologa policyjnego pomocy psychologicznej, dotyczy wyłącznie policjanta lub pracownika, który złożył oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.²⁾).

§ 5

1. W przypadku, o którym mowa w § 4 pkt 1 lit. b, psycholog policyjny przekazuje bezpośrednio

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 i Nr 33, poz. 285, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 oraz z 2007 r. Nr 165, poz. 1170 i Nr 176, poz. 1238.

przełożonemu policjanta albo pracownika, informację o udzieleniu mu pomocy psychologicznej lub przeprowadzeniu wobec niego psychoterapii.

2. Informację, o której mowa w ust. 1, psycholog policyjny przekazuje, po uzyskaniu zgody od policjanta lub pracownika.

§ 6

1. Pomoc psychologiczna udzielana jest w formie:
 - 1) konsultacji lub porady psychologicznej;
 - 2) diagnozy psychologicznej;
 - 3) grupowego odreagowania psychicznego;
 - 4) organizowania grup wsparcia.
2. Udzielone konsultacje lub porady psychologiczne, psycholog policyjny dokumentuje w rejestrze konsultacji lub porad psychologicznych, którego wzór stanowi załącznik nr 4 do zarządzenia. Przepis § 4 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 7

1. Psychoterapia prowadzona jest w formie:
 - 1) indywidualnych spotkań z policjantem lub pracownikiem;
 - 2) grupowych spotkań z policjantami lub pracownikami.
2. Prowadzoną psychoterapię policjanta lub pracownika psycholog policyjny dokumentuje w karcie prowadzonej psychoterapii, której wzór stanowi załącznik nr 5 do zarządzenia. Przepis § 4 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 8

Do sytuacji kryzysowej zalicza się w szczególności:

- 1) śmierć policjanta lub pracownika;
- 2) popełnienie lub usiłowanie popełnienia samobójstwa przez policjanta lub pracownika;
- 3) użycie przez policjanta broni palnej lub środka przymusu bezpośredniego, w wyniku którego nastąpiła śmierć lub ciężki uszczerbek na zdrowiu;
- 4) uczestniczenie policjanta lub pracownika w zdarzeniu, które spowodowało bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia jego lub innych ludzi;
- 5) wykonywanie przez policjanta lub pracownika zadań służbowych w okresie stanu klęski żywiołowej oraz w czasie katastrofy lub podczas aktu terroryzmu;
- 6) bezpośredni kontakt policjanta lub pracownika ze śmiercią dziecka;
- 7) ciężką chorobę policjanta lub pracownika;
- 8) śmierć lub ciężką chorobę osoby bliskiej policjantowi lub pracownikowi;
- 9) przemoc fizyczną lub psychiczną w rodzinie policjanta lub pracownika;
- 10) podjęcie czynności procesowych wobec policjanta lub pracownika w związku z podejrzeniem popełnienia przez niego przestępstwa.

§ 9

Bezpośredni przełożony policjanta lub pracownika, po uzyskaniu informacji o wystąpieniu sytuacji kryzysowej wnioskuje do kierownika komórki organizacyjnej o nazwie „psychologów” o niezwłoczne wyznaczenie psychologa policyjnego do podjęcia interwencji kryzysowej.

§ 10

Psycholog policyjny w zakresie interwencji kryzysowej w szczególności:

- 1) uzyskuje, z zachowaniem ograniczeń wynikających z odrębnych przepisów, informacje niezbędne do udzielenia pomocy psychologicznej policjantowi lub pracownikowi znajdującemu się w sytuacji kryzysowej;
- 2) nawiązuje bezpośredni kontakt z policjantem lub pracownikiem, o którym mowa w pkt 1;
- 3) ustala w porozumieniu z policjantem lub pracownikiem, o którym mowa w pkt 1, czas, miejsce i formę pomocy psychologicznej;
- 4) podejmuje, po uzgodnieniu z policjantem lub pracownikiem, o którym mowa w pkt 1, działania zmierzające do uzyskania przez niego pomocy lekarskiej, jeżeli taka jest potrzebna.

§ 11

Psychoedukacja prowadzona jest w formie:

- 1) wykładów, w tym wykładów interaktywnych;
- 2) konferencji lub seminariów;
- 3) warsztatów lub treningów;
- 4) publikacji artykułów;
- 5) opracowywania poradników, broszur lub ulotek.

§ 12

W ramach zadań z zakresu psychologii zarządzania zasobami ludzkimi psycholog policyjny w szczególności:

- 1) uczestniczy w postępowaniu kwalifikacyjnym do służby w Policji;
- 2) uczestniczy w procedurach doboru wewnętrznego policjantów i pracowników na wybrane stanowiska lub do określonych komórek organizacyjnych;
- 3) uczestniczy w działaniach zmierzających do zapewnienia efektywnego i spójnego systemu zarządzania zasobami ludzkimi;
- 4) diagnozuje i bierze udział w rozwiązywaniu problemów związanych z zarządzaniem zasobami ludzkimi;
- 5) uczestniczy w opracowywaniu projektów aktów prawnych dotyczących zarządzania zasobami ludzkimi;
- 6) prowadzi lokalne doskonalenie zawodowe w zakresie psychologii zarządzania zasobami ludzkimi.

§ 13

1. W ramach zadań z zakresu psychologii policyjnej stosowanej psycholog policyjny będący policjantem w szczególności:

1) udziela policjantom pomocy w czynnościach operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych, w tym:

- a) dokonuje psychologicznej analizy materiałów operacyjnych i procesowych,
- b) bierze udział w opracowaniu taktyki czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych,
- c) sporządza profile psychologiczne nieznanymi sprawców przestępstw i rysopisy psychologiczne figurantów,
- d) wspomaga realizację czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych;

2) udziela policjantom pomocy w czynnościach administracyjno-porządkowych, w tym:

- a) współuczestniczy w działaniach w zakresie zapobiegania przestępstwom i wykroczeniom oraz zjawiskom patologii społecznej,

b) bierze udział w opracowywaniu lub opiniowaniu programów prewencyjnych i profilaktycznych,

c) bierze udział w akcjach lub operacjach policyjnych.

3) prowadzi lokalne doskonalenie zawodowe w zakresie psychologii policyjnej stosowanej.

2. Udzielenie pomocy w czynnościach, o których mowa w ust. 1, psycholog policyjny dokumentuje w rejestrze udzielonej przez psychologa policyjnego pomocy w czynnościach operacyjno-rozpoznawczych, dochodzeniowo-śledczych lub administracyjno-porządkowych, którego wzór stanowi załącznik nr 6 do zarządzenia.

§ 14

Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Komendant Główny Policji
gen. insp. Andrzej Matejuk

**Załączniki do zarządzenia nr 428
Komendanta Głównego Policji
z dnia 17 kwietnia 2009 r.
(poz. 30)**

Załącznik nr 1

WZÓR
PSYCHOLOGICZNA ANALIZA SAMOBÓJSTWA LUB JEGO USIŁOWANIA

I. INFORMACJE DOTYCZĄCE OSOBY, KTÓRA POPEŁNIŁA SAMOBÓJSTWO LUB USIŁOWAŁA JE
POPEŁNIĆ

Płeć.....

Rok urodzenia

Stan cywilny

Wykształcenie

Stopień policyjny

Staż służby/pracy

Rodzaj służby, stanowisko

Miejsce popełnienia samobójstwa lub jego usiłowanie (*wskazać np. mieszkanie, miejsce pracy, miejsce
publiczne itp.*)

Sposób popełnienia samobójstwa lub jego usiłowania.....

II. OPIS PSYCHOLOGICZNYCH UWARUNKOWAŃ

A. Materiał wykorzystany do analizy (*wskazać wyniki badań psychologicznych, dostępne dane z innej
dokumentacji, informacje uzyskane od współpracowników, przełożonych, rodziny itp.*).

.....
.....

Wyniki badań psychologicznych przeprowadzonych w ramach postępowania kwalifikacyjnego do służby
w Policji lub na określone stanowisko.....

.....
.....

- Czy w jednostce, w której służył(a)/pracował(a) odbywały się dyżury psychologa policyjnego?
.....
- Czy w jednostce, w której służył(a)/pracował(a) odbywały się szkolenia lokalne z zakresu psychoedu-
kacji? (*jakie?*)
- Czy psycholog policyjny był wcześniej informowany o problemach tej osoby i czego one dotyczyły?
(*wskaż np. nadużywanie alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych, problemy osobiste, zawo-
dowe tej osoby*)
- Czy korzystał(a) z pomocy psychologicznej?

B. Obszary do analizy:

- Okoliczności popełnienia samobójstwa lub jego usiłowania (*należy podać informacje dotyczące miejsca, czasu i sposobu popełnienia samobójstwa lub jego usiłowania oraz zamieścić informacje o tym czy dana osoba była pod wpływem alkoholu lub innego środka psychoaktywnego, czy była w trakcie służby (pracy), a także czy obecne były inne osoby*)
- Informacje dotyczące okresu bezpośrednio poprzedzającego zdarzenie (*należy podać informacje dotyczące sygnałów dezadaptacyjnych oraz istotnych faktów z życia samobójcy lub osoby usiłującej je popełnić*)
- Ogólna sytuacja życiowa osoby przed popełnieniem samobójstwa lub jego usiłowaniem (*należy ogólnie określić jej warunki socjalno-bytowe, sytuację osobistą, rodzinną, finansową*)
- Sylwetka psychologiczna samobójcy lub usiłującego je popełnić na podstawie relacji osób znających go i dostępnych materiałów (*należy określić typowe sposoby reagowania, radzenie sobie z sytuacjami trudnymi, stresem, relacje z ludźmi, funkcjonowanie w służbie lub pracy, ewentualne problemy*)
- Próba odtworzenia prawdopodobnego ciągu przyczynowo-skutkowego samobójstwa lub jego usiłowania (*należy uwzględnić uwarunkowania sytuacyjne, społeczne i predyspozycje osobowościowe danej osoby*)

III. WNIOSKI KOŃCOWE

.....

.....

.....

.....

.....

pieczętka i podpis
psychologa policyjnego

Załącznik nr 2

WZÓR

TECZKA PRACY PSYCHOLOGA POLICYJNEGO

| Data | Czas wykonywania zadania | Wykonane zadania z zakresu opieki psychologicznej | Uwagi |
|------|--------------------------|---------------------------------------------------|-------|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

Uwaga: psycholog policyjny podpisuje każdy wpis dokonywany w Teczce Pracy Psychologa Policyjnego

Załącznik nr 3

WZÓR

Nr...../.....
(rok)

.....
(miejsowość)

.....
(data)

KARTA POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ

1. Data udzielenia pomocy psychologicznej:
2. Dane dotyczące policjanta lub pracownika¹⁾
3. Pomoc psychologiczna udzielona na wniosek
4. Opis problemu psychologicznego i udzielona porada

pieczętka i podpis
psychologa policyjnego

¹⁾ imię i nazwisko, rok urodzenia, jednostka organizacyjna, w której pełni służbę lub jest zatrudniony, numer telefonu

Załącznik nr 6

WZÓR

REJESTR UDZIELONEJ PRZEZ PSYCHOLOGA POLICYJNEGO POMOCY W CZYNNOŚCIACH OPERACYJNO-ROZPOZNAWCZYCH, DOCHODZENIOWO-ŚLEDCZYCH LUB ADMINISTRACYJNO-PORZĄDKOWYCH

| Lp. | Podmiot, któremu udzielono pomocy | Rodzaj czynności ¹⁾ | Opis wykonanych zadań | Data wykonania zadania | Uwagi |
|-----|-----------------------------------|--------------------------------|-----------------------|------------------------|-------|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| | | | | | |
| | | | | | |
| | | | | | |

¹⁾ należy wpisać właściwą kategorię: operacyjno-rozpoznawcze, dochodzeniowo-śledcze, administracyjno-porządkowe